

Jaarverslag 2020

CREMATORIA TWENTE

*‘Wat doen we als ons hart zeer doet?’
vroeg de jongen.*

BOVENGENOEMD CITAAT komt uit het boek *De jongen, de mol, de vos en het paard* van Charlie Mackesy. Deze mooie tekst is in 2020 door ons gebruikt op social media tijdens Allerzielen om mensen in rouw te steunen. De tekst zegt ook iets over het jaar 2020. Het jaar waarin de hele wereld werd getroffen door de coronapandemie. En waarbij wij als Crematoria Twente veel extra leed zagen vanwege alle maatregelen die de manier van afscheid nemen direct beïnvloedden. Waarbij vriendschap en gedeelde tranen gepaard gingen met fysiek afstand houden waardoor de harten van onze gasten extra zeer deden. Maar waar Crematoria Twente met alle beperkende maatregelen er toch in slaagden om van betekenis te zijn voor al die nabestaanden die bij ons afscheid moesten nemen van dierbaren.

Het jaar 2020 begon met de heropening van de locatie Enschede. De gehele organisatie en onze samenwerkingspartners

*‘Dan wikkelen we het in vriendschap, gedeelde tranen en tijd,
totdat het weer vrolijk en vol hoop wakker wordt’*

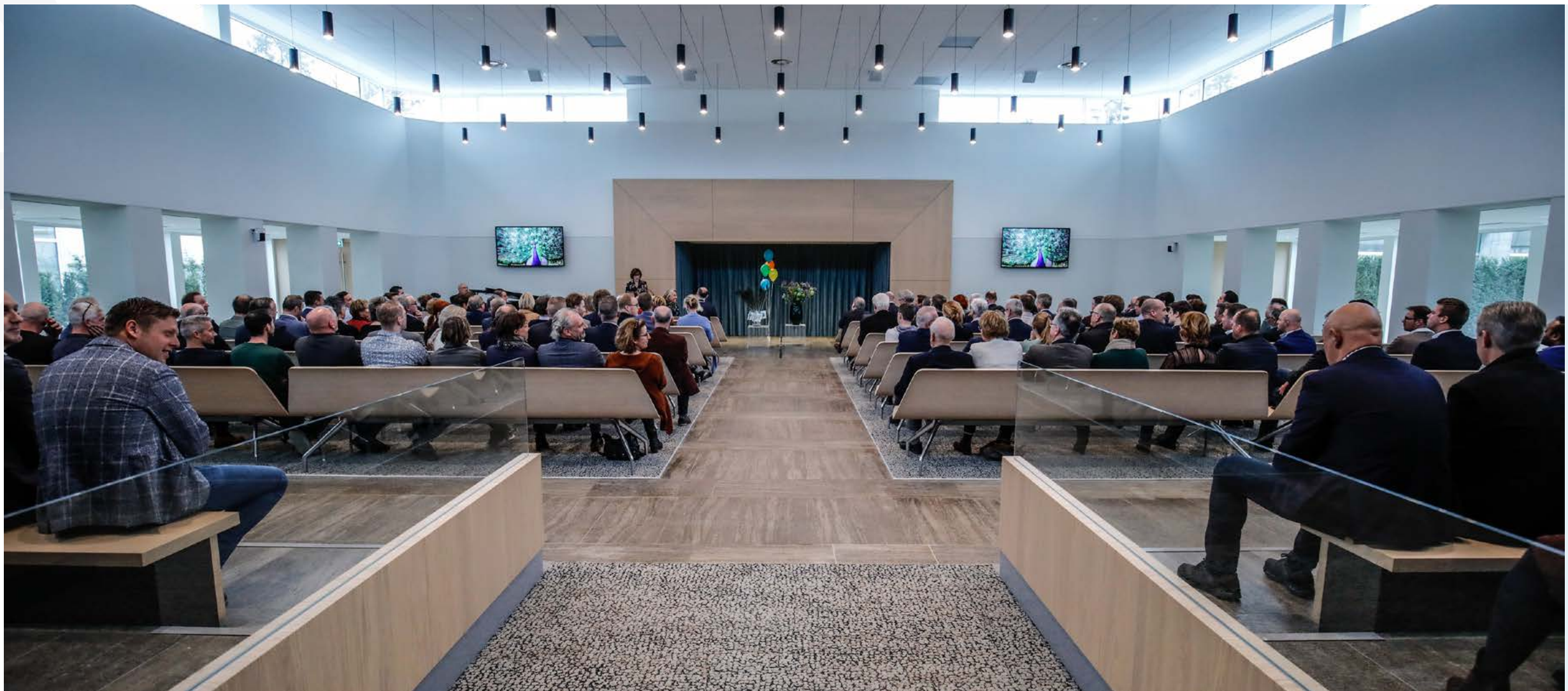
keken uit naar een nieuw tijdperk zonder verbouwingen. Er werd uitgekeken naar eindelijk weer normaal werken zonder bouwstof, improviseren en kleine overlastperikelen. Echter, de coronacrisis zorgde ervoor dat het niet normaal werd en dat normaal voorlopig nog ver weg lijkt.

Het jaar 2020 heeft laten zien dat de veerkracht van onze organisatie groot is. Er is steeds gekeken naar mogelijkheden om op een verantwoorde manier iedereen toch een waardig afscheid te kunnen geven. De landelijke oversterfte in het najaar heeft gezorgd voor een enorme drukte in de gehele uitvaartbranche en ook bij Crematoria Twente. Tries-te records zijn er verbroken qua aantallen plechtigheden. Maar ik ben er trots op dat onze gastvrijheid en dienstverlening op een hoog niveau is gebleven tijdens deze ongeken-de drukte.

In het afgelopen jaar is de strategische koers *Verder in verbinding 2020-2025* opgesteld met een nieuw geformuleerde missie, visie en kernwaarden. Crematoria Twente heeft laten zien dat tijdens de pandemie de missie **van betekenis zijn** meer dan ooit relevant is. En dat ook tijdens de enorme drukte er gewerkt is vanuit de visie van een **meest persoonlijke dienstverlening**.

Het onderdeel maatschappelijke betrokkenheid uit onze visie is in 2020 onder andere ingevuld door de vier coronaherdenkingsmonumenten op al onze locaties. Op allerlei fronten heeft Crematoria Twente laten zien van publieke waarde te zijn in de Twentse (en Achterhoekse) samenleving.

Harriët Tomassen
Directeur-Bestuurder

*Aula
De Lijster
tijdens de
heropening.*

Het jaar in beeld

21 januari Nieuwjaarsbijeenkomst uitvaartondernemers

De belangrijkste samenwerkingspartners bij Crematoria Twente zijn de uitvaartondernemers. Afscheid nemen is een van de meest indrukwekkende dingen om te moeten doen. Nabestaanden staan voor de uitdaging om een mooie afscheidsceremonie te regelen. Een uitvaartondernemer ondersteunt en regelt alle praktische zaken voor de nabestaanden. In 2020 hebben er 149 (Nederlandse en Duitse) uitvaartondernemingen namens nabestaanden crematies bij ons geregeld. Deze uitvaartondernemingen vertegenwoordigen ongeveer 300 individuele uitvaartleiders die samen met de medewerkers van Crematoria Twente ervoor zorgen dat de plechtigheid goed verloopt.

28 februari Heropening Enschede

Tweehonderd gasten waren getuige van de officiële openingshandeling door burgemeester Van Veldhuizen van Enschede. Met deze symbolische handeling werd het gerenoveerde crematorium in Enschede weer officieel in gebruik genomen. Met deze handeling werden jaren van bouw en verbouw afgesloten. De prachtige gerenoveerde aula de Lijster was die middag het decor van een bijzonder programma met een lach en een traan.

maart Slotakkoord

In de maand maart is het eenmalige magazine *Slotakkoord* met de huis-aan-huis bladen verspreid. Dit magazine vol met persoonlijke verhalen en mooie sfeerbeelden van alle vier locaties is goed ontvangen door veel lezers zoals een inwoner van Twente ons liet weten: "Hierbij wil ik u hartelijk danken voor de bijzondere verhalen in het blad 'Slotakkoord'. Vooral in deze dagen van thuisblijven was deze bijlage van u zeer welkom, en prettig met een goed gevoel soms erg herkenbaar om te lezen."

april Catering to go

Vanaf half maart tot 1 juni was catering niet toegestaan na een plechtigheid. Het ritueel van napraten in onze gastenkamers en het condoleren van de familie werd ontzettend gemist. Om nabestaanden te ontzorgen en hun gasten iets mee te kunnen geven voor een mogelijk lange terugreis, was er de mogelijkheid van catering to go.

mei Coronaherdenkingsmonumenten

Op alle vier locaties zijn gedenkplekken ingericht. Deze plekken zijn een herinnering aan iedereen waarvan afscheid is genomen sinds de maatregelen van kracht zijn geworden. Bij de plek kunnen nabestaanden, gasten en iedereen die niet aanwezig konden zijn bij de plechtigheid een steen achterlaten met daarop een persoonlijke boodschap. Na de coronatijd krijgen de stenen een mooie plek in het gedenkpark.

juni

Buitenplechtigheid

Vanaf de maand juni was het mogelijk om buiten afscheid te nemen van een dierbare in een hele vernieuwde permanente opstelling. In 2020 is van deze mogelijkheid vijftien keer gebruik gemaakt. Mede vanwege corona was er een grotere behoefte om buiten te zijn in de natuur.

Het jaar in beeld

juli Nieuwe kleding

Vanaf 1 juli mochten we weer meer dan 30 gasten ontvangen. Dit gebeurde vanaf die datum in onze nieuwe, eigentijdse bedrijfskleding. De gilet en shawl zijn lokaal geproduceerd met speciaal voor Crematoria Twente geweven stof van gerecyclede materialen door Enschede textielstad. Mooi en verantwoord!

augustus Nieuw promotiemateriaal

Vernieuwde locaties vragen ook om nieuw promotiemateriaal waarbij duidelijk wordt hoe prachtig en eigentijds de locaties van Crematoria Twente zijn. Vooral de mooie uitzichten worden gewaardeerd. De internationaal bekende fotograaf Ebo Fraterman verzorgde de fotoshoot van het prachtige essenlandschap in Borne.

september Asbestemming

Het team asbestemming is er om nabestaanden te helpen in het maken van deze keuzes. In dit team werken de collega's die de asbus, 1 maand na de crematie, mogen uitgeven aan de nabestaanden. De termijn van 1 maand staat in de wet op de lijkbezorging en is bedoeld voor eventueel strafrechtelijk onderzoek op asresten, maar ook om nabestaanden bedenktijd te geven wat ze met de as van de overledene willen doen. In de gedenkparken in Almelo, Borne en Enschede is veel mogelijk. In Borne is het sinds september mogelijk om de asbus bij te laten zetten in de speciaal ontworpen urnenmuur De Scheg. De scheg loopt in S-vorm door het kampenlandschap.

oktober Aandacht voor elkaar

In het kader van de landelijke aftrap 'Aandacht voor Elkaar' hebben op 6 oktober verschillende bestuurders van de 12 gemeenten die zijn verbonden aan Crematoria Twente bloemen gelegd bij de corona herdenkingsplekken. Regine Hilhorst - de dichteres van het gedicht dat bij de gedenkplekken staat - heeft haar gedicht voorgedragen, ondersteund door een korte muzikale omlijsting door musicus Hannah Wit.

november Lezing

Met lezingen wil Crematoria Twente bijdragen aan het welzijn van inwoners van Twente (en de Achterhoek). Dit jaar was de eerste lezing op het gebied van omgaan met de dood, verlies en rouw. De lezing 'You only die once' werd verzorgd door filosoof Lammert Kamphuis. Bij de lezing was het maximaal toegestane aantal van dertig gasten aanwezig.

december Online herdenkingsplechtigheid Almelo

De jaarlijkse lichtjesavond die ieder jaar samen met de gemeentelijke begraafplaats 't Groenedael in Almelo wordt georganiseerd kon dit

jaar niet doorgaan. Als alternatief voor de jaarlijkse herinneringsbijeenkomst konden nabestaanden hun overleden dierbare online herdenken

door een foto met de naam van hun dierbare in te zenden. Deze foto's zijn verwerkt in een online herdenkingsfilmje.

Van betekenis zijn in 2020

Wij bieden de meest persoonlijke dienstverlening in onze crematoria en staan voor maatschappelijke betrokkenheid. Vanuit deze visie hebben wij continu gehandeld en activiteiten ondernomen.

De gevolgen van de coronacrisis

Alle maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, hadden grote invloed op de dienstverlening van Crematoria Twente. We konden niet altijd de dienstverlening geven zoals we dit zouden willen. Vooral het verbod op horeca-activiteiten raakten ons hard in ons gevoel van gastvrijheid. Nabestaanden en gasten misten het kopje koffie of een borrel. Er was geen gelegenheid meer om na te praten en herinneringen op te halen.

Een overzicht van de maatregelen

16 mrt. – 1 juni	max. 30 personen	verbod op horeca
1 juni – 1 juli	max. 30 personen	horeca toegestaan
1 juli – 9 nov.	max. 100 personen	horeca toegestaan
9 nov. – 19 nov.	max. 30 personen	horeca toegestaan
19 nov. – 31 dec.	max. 100 personen	horeca toegestaan

Vanaf 1 oktober dragen gasten en medewerkers mondkapje als ze niet zitten. De eis aan de groepsgrootte van maximaal 100 gasten is dat mensen 1,5 meter afstand kunnen houden. De maximale aantallen varieerden daardoor per aula. De grootste groep die we konden ontvangen was 80 gasten, in onze kleinste aula konden 12 gasten.

Crematoria Twente biedt al jaren een livestream aan waarbij mensen op afstand de plechtigheid kunnen volgen. Dit jaar is er ontzettend veel gebruik gemaakt van deze inclusieve service.

Wij hebben vanmiddag de uitvaart-plechtigheid van ons familielid via internet mogen volgen. Wij willen u hartelijk bedanken voor deze mogelijkheid. De plechtigheid was heel goed te volgen en heel mooi in beeld gebracht. Ook de geluidskwaliteit was prima. Nogmaals hartelijk dank voor de mogelijkheid om zo de dienst bij te wonen.

De grote plechtigheden van 200 á 300 gasten maakten plaats voor kleine plechtigheden die door de intimiteit bijzonder waren. De uitvaartbranche was op zoek naar andere manieren om toch recht te doen aan de overledenen o.a. met erehagen en drive-through condolences. Dit vroeg veel flexibiliteit en een groot improvisatievermogen van de organisatie. Een dikke pluim voor alle medewerkers die gastvrijheid moesten combineren met het aanspreken van gasten als de regels niet gerespecteerd werden.

Drukke in de gedenkparken

Onze gedenkparken werden druk bezocht, mensen leken door corona extra behoefte te hebben om in de natuur te zijn en te herdenken. De parken lagen er dit jaar prachtig bij en veel nabestaanden en andere gasten genieten hier dagelijks van. Omdat de plechtigheden kleiner waren, merkten we dat de hoeveelheid bloemstukken enorm toenamen. Als deze bloemstukken niet worden meegenomen door de nabestaanden worden ze door de hoveniers in de gedenkparken neergelegd.

Uitgifte as

Vanuit piëteit met nabestaanden zijn het uitgeven van de urn met as, bijzettingen en verstrooiingen in aangepaste vorm doorgegaan.

Afgelopen zaterdag ontving ik uw brief over de asverstrooiing van mijn vader. Ik ben erg onder de indruk van de wijze waarop u mij hierover hebt geïnformeerd. Met een mooie persoonlijke brief, waarin ook de omstandigheden van de asverstrooiing worden geschetst. Mijn vader heeft vroeger gevaren. Hij werkte op verschillende soorten boten. Vrachtschepen, fruitjagers, coasters. En als hij weer vertrok wilde hij nooit dat mijn moeder en wij, de kinderen, met hem meegingen om hem uit te zwaaien. Hij ging altijd alleen. De mogelijkheid die u heeft geboden om op dezelfde manier dit afscheid te organiseren, paste precies bij zijn persoonlijkheid. En riep bij mij ook weer hetzelfde gevoel op als destijds, toen ik nog een kind was. Beter dan dit kon niet. Ik wil hiermee maar zeggen dat uw slogan 'van betekenis zijn' in ons geval zeker opgaat. Heel veel dank daarvoor.

Buitenplechtigheid

Omdat er behoefte was aan buiten zijn is er in 2020 de mogelijkheid ontwikkeld om buiten een afscheid te houden. Deze buitenlocatie is permanent ingericht met natuurlijke materialen. Veel nabestaanden hebben hier met volle tevredenheid gebruik van gemaakt. Regen, extreme hitte en zelfs decemberkou weerhield

VOORAL HET VERBOD OP HORECA-ACTIVITEITEN RAAKTE ONS HARD IN ONS GEVOEL VAN GASTVRIJHEID. NABESTAANDEN EN GASTEN MISTEN HET...

...KOPJE KOFFIE OF EEN BORREL. ER WAS GEEN GELEGENHEID MEER OM NA TE PRATEN EN HERINNERINGEN OP TE HALEN.

Zaterdag 12 september had ik een afscheid gereserveerd voor een klein meisje van 22 weken op de buitenlocatie in Usselo. Bij deze spreek ik mijn dank uit voor jullie enorme gastvrijheid en de prachtige locatie! Jullie gastvrijheid op de dag zelf, maar ook in de voorbereidingen hieraan voorafgaand. Zoals meedenken in mogelijkheden, uitnodiging op locatie ter voorbereiding, roze en blauwe flikjes bestellen.... De jonge ouders hebben hun keuze gemaakt voor de locatie, puur op zien van de brochure. Zij en ook de genodigden waren onder de indruk. De Buitenlocatie geeft letterlijk en figuurlijk meer lucht en licht. En dat konden de aanwezigen juist gebruiken. Een ontzettende verdrietige aanleiding, maar een geslaagd afscheid. En dit is zo waardevol om mee te nemen voor hun toekomst waarin ze zich moeten gaan aanpassen rondom een groot gemis. Ook voor mij was het de eerste keer dat ik een afscheid heb georganiseerd op de buitenlocatie. Zeker voor herhaling vatbaar en ik ben enorm tevreden.

Coronaherdenkingsmonumenten

Dit initiatief is door ons ontwikkeld omdat we in het voorjaar zagen dat mensen behoefte hebben om iets achter te laten. Het afscheid met alle maatregelen was zo anders dan anders. De Enschedese dichtster Regine Hilhorst heeft speciaal voor ons een prachtig gedicht geschreven. Haar eigen vader overleed aan corona dus zij voelde als geen ander wat een afscheid op afstand betekent voor familie, vrienden, burens, collega's.

Crematoria Twente heeft ook gehoor gegeven aan de oproep van het kabinet om als uitvaartsector activiteiten te organiseren waarin aandacht wordt besteed aan elkaars verdriet en andere gevolgen die mensen ervaren door corona. Op 6 oktober was de landelijke aftrap van de campagne Aandacht voor Elkaar. Op die dag hebben verschillende burgemeesters en wethouders van onze aandeelhoudende gemeenten bloemen gelegd en bemoedigende woorden gesproken voor de aanwezigen.

Wij zijn trots op het feit dat wij als eerste vanuit de uitvaartbranche deze kleine monumentjes hebben gecreëerd wat een gemis opvulden en waar ontzettend veel gebruik van wordt gemaakt en daarmee ook gehoor konden geven aan de oproep van het kabinet in het kader van Aandacht voor elkaar.

Duurzaamheid

Crematoria Twente neemt deel aan de landelijke werkgroep om te onderzoeken hoe CO₂ te reduceren bij gasgestookte crematie-installaties. Op allerlei vlakken zijn we bezig om onze bedrijfsvoering duurzamer te maken. Op het dak van onze locatie in Enschede liggen 400 zonnepanelen waarmee we gedeeltelijk onze eigen energie opwekken en gebruiken. Ook bieden wij de mogelijkheid voor onze gasten om hun elektrische auto's op te laden. De hoveniers gebruiken elektrisch gereedschap en ons personeel draagt duurzame kleding lokaal geproduceerd van gerecycled materiaal door Textielstad Enschede. Voor de toekomst wil Crematoria Twente voorop lopen in het ontwikkelen van een duurzame manier van cremeren. Hiervoor is contact gezocht met het Twentse onderwijs en bedrijfsleven.

WE ZAGEN DAT MENSEN BEHOEFTE HEBBEN OM IETS ACHTER TE LATEN. HET AFSCHIED MET ALLE MAATREGELEN WAS ZO ANDERS DAN ANDERS...

... DE ENSCHEDESE DICHTSTER REGINE HILHORST HEEFT SPECIAAL VOOR ONS EEN PRACHTIG GEDICHT GESCHREVEN.

Communicatie en PR

Actief op social media

Aantal geplaatste berichten in 2020

Facebook: 94 posts (in 2019 13 posts)

Instagram: 72 posts (in 2020 is het eerste bericht geplaatst in februari na de heropening)

Aantal volgers

Facebook aantal 'vind ik leuk's' van de pagina is van 758 gestegen naar 977, het huidige aantal volgers van Crematoria Twente is 1082.

Instagram vanaf februari 2020 in gebruik, nu 271 volgers

Informatieve film Asbestemming (inclusief een versie met Duitse ondertiteling)

Promotiefilm Tijdelijke coronagedenkplekken en de online herdenking in Almelo

Speciaal aandacht voor nabestaanden op moederdag, vaderdag, allerzielen en kerst

Crematoria Twente in het kort

Vier duurzame locaties (A t/m A++++)

Een instituut in Twente

Crematoria Twente werkt met en koopt in bij uitsluitend regionale en lokale ondernemers

Dezelfde voorwaarden voor **iedere** inwoner én uitvaartondernemer

Ruimte bieden, ook na het afscheid, voor reflectie, bezinning en contemplatie

Vier eigentijdse locaties midden in de Twentse natuur

Neutrale, zelfstandige, onafhankelijke positie binnen de uitvaartbranche

Visie: Wij bieden de meest persoonlijke dienstverlening in onze crematoria en staan voor maatschappelijke betrokkenheid

Maatwerk

Missie: Van betekenis zijn

Samenwerking met ziekenhuizen in de regio (crematies van ongeboren kindjes) en het regionale onderwijs

Crematoria Twente is een **samenwerkingsverband** van de gemeenten Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Tubbergen en Wierden

Voor inwoners van Twente, een deel van de Achterhoek en Duitsland

51 medewerkers incl. medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt

Gastvrijheid

Prachtige gedenkparken waarin continu wordt gewerkt aan het verbeteren van de leefomstandigheden voor vogels, insecten, bloemen en planten

Kernwaarden: open, gastvrij, dienstbaar, gelijkwaardig, ontwikkelen

Dienstverlenend

Van heropening tot coronacrisis, zowel feestelijke momenten als momenten van zorg en herdenking waren aanleiding voor aandacht voor Crematoria Twente in de media.

[illegible]

'Gratis lezingen in crematorium'

Crematoria Twente wil meer zijn dan een locatie waar je afscheid neemt. Daarom werden er dit jaar gratis lezingen gehouden op de locaties in Enschede en Oldenzaal. Vijf vragen aan directeur-bestuurder Harriët Tomassen.

Mandy de Jong

1 Lezingen in een crematorium, is dat niet gek?

"Crematoria Twente is in handen van twaalf gemeenten en heeft dus ook een maatschappelijk doel. Niet alleen bij een afscheid. Wij willen ook het rol vervullen in het omgaan en bescermben van de dood en in de fase van rouwverwerking. Daarom houden we nu voor het eerst deze lezingen."

2 En voor wie?

"Voor iedereen. Voor mensen die nog nroot met de dood geconfronteerd zijn, maar ook voor mensen die hier al vaker waren. Het is niet per definitie waar, en zal die middag ook zeker worden gelachen. Ik hoop vooral dat de lezingen een gesprek op gang brengen."

3 De dood is geen taboe meer, zegt u?

"Nee, dat denk ik niet. Maar toch zijn er veel mensen die denken: Over mijn afscheid hoef ik nu nog niet na te denken, ik heb nog voldoende tijd. Maar het is fijn om te weten wat de wensen van je naasten zijn. Een begrafenis of crematie? Een kop koffie of een borrel? Na zo'n lezing leer je ook elkaar misschien beter kennen."

4 Wie komen er spreken?

"Op 11 oktober komt filosoof, bestseller-auteur en spreker Lammert Kamphuis naar Enschede. Deze middag staat in het teken van het omgaan met je eigen sterfelijkheid. Op 15 november is actrice, spreker en trainer Geertrike van Lierop in Oldenzaal om te praten over omgaan met verlies."

5 Dit jaar lezingen, wat houdt het op?

"Het moeten altijd activiteiten zijn die met het thema sterfelijkheid te maken hebben. We bestaan volgend jaar 50 jaar en we denken er bijvoorbeeld over na een wandeltocht door ons park te houden. En op termijn misschien een keer iets met muziek."

■ De lezingen beginnen op beide zondagen om 14.00 uur. Aanmelden kan via communicatie@crematoria12wente.nl

COLFON

Enschede Lennepoortstraat 114 7523 JB Enschede 053 - 450 38 20	enschede@kubus.nl Haaksbergen 053 - 450 38 20 haaksbergen@kubus.nl

12 TWENTE

12TWENTE

Vanaf 20.00 u is het programma ma 12wente vandaag te zien. Vandaag onder meer Twente's kiertourbrikant over de nominatie voor een prijs,zingen Johan Elderskamp, het geheime Theater gaat zich verplaatsen en een nieuwe aflevering van Weger omstandigheden gespeerd. Twente vandaag wordt eek uer herhaald.

Enschede

[illegible]

Cultuur

Rituelen

Een aantal jaren geleden waren mijn man en ik bij de crematie van oud-collega Hans in Brabant. Plechtigheid was drukbezocht. Hans overleed jong en had een groot sociaal netwerk. Na de plechtigheid bleek er geen gelegenheid om zijn vrouw en kinderen te condoleren. Er was ook geen koffie met een in-Brabant zo gebruikelijke 'worstenbroodje'. Alle respect voor de keuze die de familie van mijn oud-collega maakte, maar op dat moment overtuigd dat het mis was. Ik miste het condoleren met napraten met anderen aanzien. Het voelde kak, leeg en onaf.

Rituelen rondom uitvaarten zijn belangrijk. Dat ervaren wij iedere dag in onze vier vestigingen. Als de gasten aankomen in onze belangstellendenuimte wordt er opgedempte toon gesproken met elkaar. Leukheid met het nieuwsgierig 'kom, kom'. Hoe zal het met de familie zijn, wie gaat er spreken, welk muziek wordt er gedraaid en hoe ga ik om met mijn eigen emoties?

Tijdens de plechtigheid komen de verhalen, foto's en herinneringen. Een grappige anekdote over de overledene wordt welkom ontvangen en de lach die door de aula rolt, is even een ontlasting van de spanning. Daarna volgt de koffie of een borrel in de gastenkamer. Daar praten de bezoekers na de plechtigheid en delen ze verhalen over de persoon waar ze niet afscheid van hebben genomen.

Wat is het ritueel rond herinneren en afscheid nemen als de computer zit met te kijken?

Daarna gaat het heel anders. Het wordt over de dagelijkse dingen in het leven. De verhalen en nichten die elkaar al lang niet meer hebben gezien, maken de afspraak om een familieierunie te gaan organiseren. Dan volgt het condoleren van de familie. Het is te tijd om de nabestaanden te omhelzen, te zoenen en bemoeiende woorden te spreken.

De afgelopen weken zie ik kleine groepjes mensen naar buiten lopen. Plukjes mensen staan op gepaste afstand met elkaar te praten op de parkeerplaats.

De schaamshouding laat zijn afspiegeling zien. Het is doordringen, het is niet afgerond; er is behoefte aan napraten en aan meer contact met de nabestaanden. En ik vraag me ook af of ze spreken over de overledene of over de bij- en nabestaanden. Wat is de werkdag voor de overledene of de plechtigheid plaatsvindt. Hoe zorg je ervoor dat de plechtigheid die al zo uitgeleefd is, wel over de overledene gaat en niet teveel over de situatie waarin het afscheid plaatsvindt. En ik ben zo benieuwd hoe familie, vrienden, buren, collega's die vanuit huis de plechtigheid meekijken het afscheid ervaren. Heel veel mensen hebben afgelegen wel meegekeken via onze livestream. Wat is het ritueel rond herinneren en afscheid nemen als je thuis achter de computer zit met te kijken?

In verwarrende tijden zijn rituelen zo ontzettend belangrijk zijn zijn we op zoek naar (nieuwe manieren van) verbondenheid. En tijdens één van de meest kwetsbare momenten in het leven van de nabestaanden, mogen en kunnen wij als crematorium niet voldoen aan die behoefte aan normale rituelen. Hoe pijnlijk is dit voor al die families die tijdens deze crisis afscheid moeten nemen van hun geliefde. Als organisatie zoeken we naar nieuwe manieren om toch van betekenis te kunnen zijn in de 15 meters samenleving die mogelijk nog lang gaat duren.

Mijn man en ik stapten na het afscheid van Hans in de auto en stopten bij het eerste café dat weteenkwam. We dronken op het terras in de zon een borrel: een toast op het leven met Hans in onze gedachten.

Blijf gezond en hou elkaar (op afstand) goed vast. Wat u reageren op mijn column? Dat kan via communicatie@crematoriumtwente.nl

Harriët Thomassen Directeur-Bestuurder

CREMATORIA TWENTE

[illegible][illegible]

Van de raad van commissarissen

2020 was in alle opzichten een bijzonder jaar voor Crematoria Twente BV. Het jaar startte met de heropening van het crematorium in Usselo. Na 4 jaar van verbouwen in Almelo en Enschede en nieuwbouw in Borne en Oldenzaal is met deze heropening begin 2020 het laatste stuk van dit ingrijpende proces afgerond. Twente beschikt nu over vier prachtige en eigentijdse crematoria. Een publiek/private voorziening waar Twente trots op mag zijn.

Mevrouw
dr. ing. G.J.M. (Trudy)
Vos, voorzitter

Mevrouw
M.L. (Marie-Louise)
Meuris

De heer
drs. R.G.H. (Richard)
Wermelink

Tijdens de verbouwing bleven de crematies doorgaan. Dat vergde niet alleen dat er goede afspraken met de bouwers gemaakt werden, maar ook veel van het personeel. De wendbaarheid werd al die jaren flink op de proef gesteld. En alleen al daarom is het goed dat het bouwen voorbij is en de organisatie rust en ruimte neemt om zich te focussen op de dienstverlening. De nieuwe directeur/bestuurder Harriet Tomassen heeft een traject in gang gezet om de missie en visie van de organisatie passend bij de mooie

Als Raad van Commissarissen zijn we in meerdere sessies betrokken en we zijn erg tevreden over het resultaat.

En toen sloeg corona toe. Met heel verschillende directieven per tijdvak. En pieken en dalen in de planning van de crematies. Om op 1,5 meter afscheid te moeten nemen is onmenselijk en daarom vrijwel onmogelijk. De organisatie is niet bij de pakken neer gaan zitten en heeft zich in de dienstverlening zo goed mogelijk getoond. Met recht **“van betekenis zijn”**.

voor de komende jaren te bepalen en de organisatie vervolgens daarop in te richten. Waarbij uiteraard betaalbare tarieven aan de basis lagen. Dit heeft ze gedaan na gesprekken met de aandeelhouders, de uitvaartleiders, de gemeenten waar de crematoria gevestigd zijn en niet te vergeten het eigen personeel. **“van betekenis zijn”** is inmiddels in alle uitingen zichtbaar en merkbaar.

CREMATORIA TWENTE

van betekenis zijn

LOCATIES IN ENSCHEDE, ALMELO, BORNE EN OLDENZAAL
USSELERRIETWEG 40 • 7546 PE ENSCHEDE • +31 (0)53 475 60 60 • INFO@CREMATORIATWENTE.NL
WWW.CREMATORIATWENTE.NL